

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2759 ๒๓.๖
วันที่ 20 ต.ย. 2538 เวลา 10.40 น.

60/66

ที่ วว 0302/ ๑๕๕8

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม
ถนนพระรามที่ 6 ราชเทวี กทม. 10400

19 มิถุนายน 2538

411
นพ. รบที่ ๒๐ มิ.ย. 38
วันที่ 18.45 น.

เรื่อง แผนงานโครงการจัดการน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแผนงานโครงการจัดการน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษ
จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 120 ชุด 8 ๘๐๖

ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีความประสงค์
จะเสนอแผนงานโครงการจัดการน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ ให้คณะ
รัฐมนตรีพิจารณา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เรื่องเดิม

1.1 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม
พ.ศ. 2536 ให้เร่งดำเนินการกำหนดให้ท้องที่จังหวัดสมุทรปราการเป็นเขตควบคุมมลพิษ
โดยเร็ว ซึ่งต่อมาคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 6/2536
เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2536 กำหนดให้เขตท้องที่จังหวัดสมุทรปราการเป็นเขต
ควบคุมมลพิษ

1.2 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้รับความช่วยเหลือในการจัดทำแผน
ดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษของจังหวัดสมุทรปราการ จากธนาคารเพื่อการพัฒนา
แห่งเอเชีย (ADB) 2 โครงการ คือ โครงการฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อม (Environmental
Rehabilitation Project) ของจังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงเดือนกรกฎาคม
พ.ศ. 2536 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537 และโครงการจัดการน้ำเสียและควบคุมมลพิษ

/จังหวัด...

จังหวัดสมุทรปราการ (Wastewater Management and Pollution Control in Samut Prakarn) ในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2537 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2538 ผลการดำเนินงานได้เป็นแผนงานโครงการจัดการน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ

1.3 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ 6/2538 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ.2538 ให้ความเห็นชอบในหลักการของแผนงานโครงการจัดการน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งมีแผนงานในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านวิศวกรรม ด้านการเงิน และด้านการจัดการอย่างครบวงจร

2. ความจำเป็นที่ต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของแผนงานโครงการจัดการน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ

3. รายละเอียดของเรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

3.1 ประเด็นสำคัญที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

ให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบดังต่อไปนี้

(1) แผนงานโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ

(2) แผนการใช้เงินโครงการ

- เงินกู้จากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย	3,750	ล้านบาท
- เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม	2,500	ล้านบาท
- เงินงบประมาณ	<u>7,362</u>	ล้านบาท
รวม	<u>13,612</u>	ล้านบาท

(3) การว่าจ้างแบบเหมารวม (Turn Key) เพื่อการออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียของจังหวัดสมุทรปราการ

3.2 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อนำแผนงานโครงการดังกล่าวมาดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการดังต่อไปนี้

- เพื่อให้มีการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยให้ระบบสามารถครอบคลุมพื้นที่ที่มีการพัฒนาของชุมชน และโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัด และให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพสูง แต่มีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและเดินระบบที่ประหยัด
- เพื่อให้มีการวางระบบในการบริหารงานการจัดการน้ำเสีย ตลอดจนการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ไม่เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน และโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่
- เพื่อให้มีการช่วยเหลือโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ ในการปรับปรุงระบบบำบัดเบื้องต้นของตนเอง และในการป้องกันปัญหามลพิษ และการพัฒนาเทคโนโลยีที่ปราศจากมลพิษ (Clean Technology) และการลดปริมาณของเสีย (Waste Minimization)
- เพื่อฟื้นฟูคุณภาพน้ำในคลองต่าง ๆ ในพื้นที่ให้มีคุณภาพดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา มีสภาพที่ดีขึ้น โดยลำดับและส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ดีขึ้น อีกทั้งลดผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำ และระบบนิเวศน์ในบริเวณปากอ่าวไทย

(2) เพื่อให้มีการเจรจาเงินกู้กับธนาคารเพื่อพัฒนาแห่งเอเชีย และการจัดสรรเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ

(3) เพื่อให้สามารถดำเนินงานด้วยวิธีการจ้างเหมา สํารวจ ออกแบบและก่อสร้าง โดยผู้รับจ้างรายเดียวกัน (Turn key) สำหรับการออกแบบรวม ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียของจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจำเป็นต้องเสนอ คณะรัฐมนตรี

3.3 ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหามลพิษของจังหวัดสมุทรปราการ โดยเฉพาะ ในด้านน้ำเสีย ตลอดจนฟื้นฟูคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างอย่างเป็นรูปธรรมและรวดเร็ว หลังจากประกาศให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นเขตควบคุมมลพิษ

3.4 ขั้นตอนและรายละเอียดที่ต้องดำเนินการ

(1) การว่าจ้างแบบเหมารวม (Turn key) เพื่อการออกแบบ รวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียทางฝั่งตะวันออกของจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งนี้ การดำเนินการว่าจ้างควรเป็นแบบ Turn key เนื่องจากจะสามารถลดระยะเวลาของ การดำเนินงาน ที่เริ่มจากการว่าจ้างออกแบบแล้วประกวดราคาก่อสร้างภายหลังได้ถึง 1.5-2 ปี นอกจากนี้ สัญญาว่าจ้างแบบเหมารวมนี้ ให้รวมถึงการที่เอกชนผู้เข้าประกวด ต้องทำการซื้อที่ดินสำหรับการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเองด้วย

(2) การว่าจ้างแบบเหมารวม (Turn key) เพื่อการออกแบบ รวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียทางฝั่งตะวันตกของจังหวัดสมุทรปราการ

(3) การว่าจ้างคุมงานก่อสร้างของทั้ง 2 ระบบข้างต้น

(4) การติดตามตรวจสอบน้ำเสีย/น้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม

(5) การถ่ายทอดความรู้ด้านการป้องกันมลพิษอุตสาหกรรม และ เทคโนโลยีปราศจากมลพิษ

(6) การสร้างเสริมและพัฒนาบุคลากรที่จะมารับผิดชอบในการ ดำเนินการระบบ

(7) การวางแผนการเก็บเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

ทั้งนี้ รายละเอียดในการดำเนินงานต่าง ๆ ดังแสดงในสิ่งที่ส่งมาด้วย

3.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พ.ศ. 2535

4. วิเคราะห์ผลกระทบของการลงมติของคณะรัฐมนตรี

4.1 ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษอย่างจริงจัง โดยประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2535 เพื่อให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศ ดังนั้น การดำเนินงานตามแผนงานโครงการจัดการน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการจะเป็นการเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ให้ทันต่อสถานการณ์ปัญหาภาวะมลพิษที่เกิดขึ้นในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ ตามจุดประสงค์ จึงไม่มีผลกระทบในทางลบต่อนโยบายของรัฐบาล

4.2 ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ

ไม่มี

4.3 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและงบประมาณ

แผนงานโครงการจัดการน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ จะใช้เงินทั้งหมด 13,612 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นเงินกู้จากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย 3,750 ล้านบาท เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม 2,500 ล้านบาท และเงินงบประมาณ 7,362 ล้านบาท โดยมีการกระจายการใช้เงินไปในระยะเวลา 7 ปี ทั้งนี้ แผนงานโครงการในส่วนของการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียนั้น ได้ใช้ทางเลือกที่เหมาะสมในเชิงวิศวกรรมและการเงินมากที่สุด (least cost)

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ได้วิเคราะห์ผลตอบแทนของโครงการด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic Internal Rate of Return) หรือ EIRR

/พบว่า...

พบว่า EIRR มีค่าสูงถึงร้อยละ 17 ซึ่งเป็นผลมาจากผลตอบแทนสุทธิของโครงการที่สูง
 อันได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ประหยัดได้ของโรงงานเมื่อส่งน้ำเสียเข้าระบบแทนการบำบัดเอง
 ค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องเสียไปจากการย้ายโรงงาน ค่าที่ดินของระบบรวบรวม และบำบัด
 น้ำเสียที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ผลตอบแทนที่ได้จากสุขภาพอนามัยของประชาชนที่ดีขึ้น ผลผลิต
 ทางการเกษตรกรรมที่มากขึ้น ตลอดจนรายได้ ที่ได้มาจากการเก็บค่าบริการบำบัด
 น้ำเสียจาก ชุมชน กิจการพาณิชย์ และโรงงานอุตสาหกรรม

4.4 ผลกระทบทางสังคมและการเมือง

ผลจากแก้ไขปัญหา น้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ
 จะทำให้คุณภาพน้ำในคลองภายในจังหวัด ตลอดจนแม่น้ำเจ้าพระยาดีขึ้น เป็นการลด
 แหล่งการแพร่ระบาดของเชื้อโรค ซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ทำให้
 คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

4.5 ผลกระทบทางเทคโนโลยี

ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียของเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทร
 ปราการ เป็นระบบที่เหมาะสมกับท้องถิ่นในด้านการลงทุน การดูแล และบำรุงรักษา
 จึงเป็นการส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

จึงเรียนมาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อที่
 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมจะได้ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
 เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

กองจัดการคุณภาพน้ำ

โทร. 6425023

โทรสาร 6425026